

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ОПЕРАТИВНО-РЯТУВАЛЬНИХ СИЛ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ»

циклу обов'язкової професійної підготовки
за освітньо-професійною програмою «Екстремальна та кризова психологія
підготовки бакалавра
у галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки
за спеціальністю 053 Психологія

Рекомендовано кафедрою психології
діяльності в особливих умовах на 2025-2026
навчальний рік.
Протокол від «29» серпня 2025 року № 1.

Силабус розроблений відповідно до Робочої програми навчальної дисципліни
«Соціальна психологія»

2025 рік

Загальна інформація про дисципліну

Анотація (опис) навчальної дисципліни

Знання отримані під час вивчення навчальної дисципліни «Соціальна психологія» сприяють глибокому й різнобічному дослідженню та аналізу особистості, групи, соціалізації особистості у суспільстві, збагаченню наукового світогляду здобувачів та їх психологічної культури.

Даний курс передбачає теоретичне і практичне визначення концептуальних засад і методологічних принципів соціальної психології; ознайомлення з сучасними підходами до соціально-психологічної практики; вироблення базових практичних умінь і навичок; формування морально-етичних норм і відповідальності; усвідомлення професійної ідентичності та становлення професійної компетентності.

Відмінною особливістю цього курсу є те, що на заняттях застосовується метод порівняльного аналізу світових соціальних систем, активне навчання, творче оперування засвоєними знаннями, розуміння перспектив розвитку сучасної соціальної та політичної психології, розвиток у здобувачів вищої освіти базових компетенцій психолога..

Інформація про науково-педагогічного працівника

Загальна інформація	Назаров Олег Олександрович, професор кафедри психології діяльності в особливих умовах соціально-психологічного факультету, кандидат психологічних наук, професор.
Контактна інформація	м. Черкаси, вул. Онопрієнка, 8, кабінет № 234.
E-mail	nazarov_oleh@nuczu.edu.ua
Наукові інтереси	- соціальна психологія; - психологія діяльності в особливих умовах.
Професійні здібності	- супервізія для психологів-практиків, соціальних працівників та працівників кадрових органів
Наукова діяльність освітнім компонентом	за Onishchenko, N., Perelygina, L., Nazarov, O., Karikov, S., Riabinina, O., & Gontarenko, L. (2023). Psychosocial assistance within the framework of the social rehabilitation process: prospects for recuperation and reintegrative outcomes. Brazilian Journal of Education, Technology and Society – BRAJETS. Vol. 16 No.se2, p. 155-165: The Global Development of Innovative Technologies and their Impact on the Education. https://doi.org/10.14571/brajets.v16.nse2.155-164 Yurchynska H., Ananova I., Nazarov O., Salnikova T., Martynets L. Provision of qualified psychological assistance as a result of crisistraumatic events. AD ALTA: journal of interdisciplinary research. Vol. 12, Issue 2, Special Issue XXXI., MAGNANIMITAS Assn / Hradec Kralove, The Czech Republic,

2022.	Р.	94-99.
http://www.magnanimitas.cz/ADALTA/120231/papers/A_17.pdf		
Назаров О.О. Психологія діяльності рятувальника: зміст та проблеми для обговорення. Проблеми екстремальної та кризової психології, 2022. № 4(2). С. 30-37. http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/16953		
Назаров О.О., Сенько А.П. Стресостійкість та її особливості у працівників ДСНС в умовах воєнного стану. Проблеми екстремальної та кризової психології, 2023. № 6(4). С. 43-50. http://repositsc.nuczu.edu.ua/handle/123456789/19327		
Назаров О.О., Левченко А.С. Особливості досліджень професійних деформацій та деструкцій у вітчизняній психології діяльності в особливих умовах. Проблеми екстремальної та кризової психології, 2025. № 1 (9). С. 46-55. https://doi.org/10.52363/dcpp-2025.1.4		

Час та місце проведення занять з навчальної дисципліни

Аудиторні заняття з навчальної дисципліни проводяться згідно затвердженого розкладу. Електронний варіант розкладу розміщується на сайті Університету (<http://rozklad.nuczu.edu.ua/timeTable/group>).

Консультації з навчальної дисципліни проводяться протягом семестру що п'ятниці з 15.00 до 16.00 в кабінеті № 234. В разі додаткової потреби здобувача в консультації час погоджується з викладачем.

Мета вивчення дисципліни: є формування професійно-орієнтованих знань про структурні компоненти, закономірності та функції соціальної психології, а також початкових умінь та навичок інформаційно-аналітичної роботи в галузі соціальної психології.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма здобуття освіти	
	очна (денна, вечірня)	заочна (дистанційна)
Статус дисципліни	обов'язкова професійна	обов'язкова професійна
Навчальний рік	2025-2026	
Семестр(и)	6	6
Обсяг дисципліни:		
- в кредитах ЄКТС	4	4
- загальна кількість годин	90	90
- кількість модулів	2	2
Розподіл часу за навчальним планом (в годинах):		
- лекції	20	6
- практичні заняття	-	-

- семінарські заняття	24	2
- лабораторні заняття	-	-
- курсовий проект (робота)	-	-
- інші види занять	-	-
- самостійна робота	46	82
- індивідуальні завдання (науково-дослідне)	на вибір	на вибір
Форма підсумкового контролю		
підсумковий контроль (диференційний залік; іспит)	диференційний залік	диференційний залік

Передумови для вивчення дисципліни

Пререквізити: соціологія, конфліктологія.

Постреквізити: психологія масової поведінки в надзвичайних ситуаціях основи психокорекції та супервізії, практикум з екстремальної та кризової психології.

Результати навчання та компетентності з дисципліни

Відповідно до освітньої програми «Екстремальна та кризова психологія» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити:

- досягнення здобувачами вищої освіти таких результатів навчання:

Програмні результати навчання	Абревіатура
Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.	ПРН 10.
Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.	ПРН 13.
Оцінювати та моніторити соціально-психологічний клімат у колективах, надавати допомогу керівникам у згуртуванні підрозділу, вирішенню потенційних та реальних конфліктних ситуацій.	ПРН 23.

- формування у здобувачів вищої освіти наступних компетентностей:

Програмні компетентності	Абревіатура
Навички міжособистісної взаємодії.	ЗК 08.
Здатність працювати в команді.	ЗК 09.
Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту.	СК 09.

Програма навчальної дисципліни

Теми навчальної дисципліни:

МОДУЛЬ 1. СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ.

Змістовий модуль 1. Предмет, методи, історія та сучасний стан соціальної психології.

Тема 1.1. Вступ у соціальну психологію.

Тема 1.2. Методологія та методи соціально-психологічного дослідження.

Тема 1.3. Структура та функції спілкування.

Тема 1.4. Загальні характеристики спілкування.

Тема 1.5. Механізми міжособистісного пізнання.

Змістовий модуль 2. Соціально-психологічна характеристика груп.

Особистість в системі соціальних зв'язків.

Тема 2.1. Соціально-психологічні особливості малих груп.

Тема 2.2. Соціально-психологічні особливості великих груп.

Тема 2.3. Проблема соціалізації особистості.

Тема 2.4. Соціальна установка як соціально-психологічний феномен.

Тема 2.5. «Я-концепція» як соціально-психологічний феномен.

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять (очна (денна, вечірня) форма навчання):

Назви модулів і тем	Очна (денна, вечірня) форма навчання					
	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
лекції		семінарські заняття	практичні заняття	самостійна робота	поточний контроль	
6-й семестр						
МОДУЛЬ 1. СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ						
Змістовий модуль 1. Предмет, методи, історія та сучасний стан соціальної психології.						
Тема 1.1 Вступ у соціальну психологію.	6	2	2	-	2	усні та письмові опитування, індивідуальні завдання
Тема 1.2 Методологія та методи соціально-психологічного дослідження.	8	2	2	-	4	усні та письмові опитування, індивідуальні завдання
Тема 1.3 Структура та функції спілкування.	8	2	2	-	4	усні та письмові опитування, індивідуальні завдання

Тема 1.4 Загальні характеристики спілкування.	8	2	2	-	4	усні та письмові опитування, індивідуальні завдання
Тема 1.5 Механізми міжособистісного пізнання.	8	2	2	-	4	усні та письмові опитування, індивідуальні завдання
Модульна (контрольна) робота	8	-	2	-	6	письмова модульна контрольна робота
Разом за модулем 1	46	10	12	-	24	-
Змістовий модуль 2. Соціально-психологічна характеристика груп. Особистість в системі соціальних зв'язків.						
Тема 2.1 Соціально- психологічні особливості малих груп.	8	2	2	-	4	усні та письмові опитування, індивідуальні завдання
Тема 2.2 Соціально- психологічні особливості великих груп.	8	2	2	-	4	усні та письмові опитування, індивідуальні завдання
Тема 2.3. Проблема соціалізації особистості.	6	2	2	-	2	усні та письмові опитування, індивідуальні завдання
Тема 2.4. Соціальна установка як соціально- психологічний феномен.	6	2	2	-	2	усні та письмові опитування, індивідуальні завдання
Тема 2.5. «Я-концепція» як соціально- психологічний феномен.	8	2	2	-	4	усні та письмові опитування, індивідуальні завдання
Модульна (контрольна) робота	8	-	2	-	6	письмова модульна контрольна робота
Разом за модулем 2	44	10	12	-	22	-
Разом за 6 семестр	90	20	24	-	46	-
Разом	90	20	24	-	46	-

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Вступ у соціальну психологію.	2
2.	Методологія та методи соціально-психологічного дослідження.	2
3.	Структура та функції спілкування.	2
4.	Загальні характеристики спілкування.	2
5.	Механізми міжособистісного пізнання.	2
6.	Соціально-психологічні особливості малих груп.	2
7.	Соціально-психологічні особливості великих груп.	2
8.	Проблема соціалізації особистості.	2
9.	Соціальна установка як соціально-психологічний феномен.	2
10.	«Я-концепція» як соціально-психологічний феномен.	2
	Разом	20

Розподіл дисципліни у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять (заочна (дистанційна) форма):

Назви модулів і тем	Заочна (дистанційна) форма навчання					
	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
лекції		семінарські заняття	практичні заняття	самостійна робота	поточний контроль	
6-й семестр						
МОДУЛЬ 1. СОЦІАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ						
Змістовий модуль 1. Предмет, методи, історія та сучасний стан соціальної психології						
Тема 1.1 Вступ у соціальну психологію.	10	0,5	-	-	9,5	індивідуальні завдання
Тема 1.2 Методологія та методи соціально-психологічного дослідження.	9	0,5	-	-	8,5	індивідуальні завдання
Тема 1.3 Структура та функції спілкування.	9	0,5	-	-	8,5	індивідуальні завдання
Тема 1.4 Загальні характеристики спілкування.	9	0,5	-	-	8,5	індивідуальні завдання
Тема 1.5 Механізми міжособистісного пізнання.	9	1	1	-	7	індивідуальні завдання
Разом за змістовим модулем 1	46	3	1	-	42	-

Змістовий модуль 2. Соціально-психологічна характеристика груп. Особистість в системі соціальних зв'язків						
Тема 2.1 Соціально-психологічні особливості малих груп.	9	-	-	-	9	індивідуальні завдання
Тема 2.2 Соціально-психологічні особливості великих груп.	9	-	-	-	9	індивідуальні завдання
Тема 2.3. Проблема соціалізації особистості.	6	1	-	-	4	індивідуальні завдання
Тема 2.4. Соціальна установка як соціально-психологічний феномен.	4	1	-	-	3	
Тема 2.5. «Я-концепція» як соціально-психологічний феномен.	9	1	1	-	7	індивідуальні завдання
Разом за змістовим модулем 2	36	3	1	-	32	-
Диференційований залік	8	-	-	2	6	-
Разом за модулем 1	90	6	2	-	82	-
Разом за 6 семестр	90	6	2	-	82	-
Разом	90	6	2	-	82	-

Індивідуальні завдання.

До індивідуальних завдань відноситься: написання рефератів, есе, аналіз практичних, проблемних ситуацій, підготовка результатів власних досліджень до виступу на конференції, участь в олімпіадах тощо.

Орієнтовна тематика індивідуальних завдань.

1. Перші історичні форми соціально-психологічного знання.
2. Сучасні теоретичні орієнтації в соціальній психології.
3. Основні методологічні проблеми в соціальній психології.
4. Соціальна психологія і людські цінності.
5. Етапи та процедура соціометричного дослідження.
6. Складові переконання. Прямий і непрямий способи переконання.
7. Імплицитні теорії особистості.
8. Чинники, які сприяють виникненню міжособистісної атракції.

9. Інформаційний та нормативний соціальний вплив.
10. Дискусія як спосіб організації групового рішення. Види групової дискусії.
11. Основні проблеми дослідження великих груп в соціальній психології.
12. Перспективи досліджень особистості в соціальній психології.
13. «Я-концепція» та самопрезентація.
14. Зміна соціальних установок.
15. Установки і реальна поведінка людини.
16. Теорія когнітивного дисонансу і теорія самосприйняття.
17. Прикладні дослідження в соціальній психології.
18. Основні напрями прикладних соціально-психологічних досліджень і практичної соціальної психології.

Форми та методи навчання і викладання

Вивчення навчальної дисципліни реалізується **в таких формах**: навчальні заняття за видами, виконання індивідуальних завдань, консультації, модульні контрольні роботи, самостійна робота.

В навчальній дисципліні використовуються такі **методи навчання і викладання**:

- методи навчання за джерелами набуття знань: лекція, пояснення, бесіда, обговорення матеріалу що вивчається;
- наочні методи навчання (ілюстрація, демонстрація, спостереження);
- методи навчання за рівнем самостійної розумової діяльності тих, хто навчається, а саме проблемний виклад та частково-пошуковий;
- робота з навчально-методичною літературою та із використанням технічних ресурсів;
- самостійна робота.

Оцінювання освітніх досягнень здобувачів вищої освіти

Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: диференційований залік, індивідуальні завдання, есе, реферати, доповіді тощо.

Критерії оцінювання

Оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється за 100-бальною шкалою.

Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль результатів навчання здобувачів освіти проводиться у формі індивідуального опитування; виступів на семінарських заняттях, виконання індивідуальних завдань; виконання модульних контрольних робіт тощо.

Підсумковий контроль здійснюється у формі диференційного заліку.

Розподіл балів, які отримують здобувачі, за результатами опанування

навчальної дисципліни, формою підсумкового контролю якої є диференційний залік.

- очна (денна, вечірня) форма навчання:

Розподіл балів														
Поточний контроль та самостійна робота													* Диференційний залік	Сума балів за дисципліну
Модуль 1						Модуль 2						* Модульна контрольна робота 2		
T1.1	T1.2	T1.3	T1.4	T1.5	Індивідуальні завдання	T2.1	T2.2	T2.3	T2.4	T2.5	Індивідуальні завдання	* Модульна контрольна робота 2	0	100
до 4	до 4	до 4	до 4	до 4	до 10	до 4	до 4	до 4	до 4	До 4	до 10	до 40		

- заочна (дистанційна) форма навчання:

Розподіл балів														
Поточний контроль та самостійна робота													* Диференційний залік	Сума балів за дисципліну
Модуль 1						Модуль 2						* Модульна контрольна робота		
T1.1	T1.2	T1.3	T1.4	T1.5	Індивідуальні завдання	T2.1	T2.2	T2.3	T2.4	T2.5	Індивідуальні завдання	* Модульна контрольна робота	0	100
-	-	-	-	-	до 20	-	-	-	-	-	до 20	до 60		

* – обов'язкові види навчального контролю.

Поточний контроль.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів на семінарському занятті:

- 4 бали – завдання виконане в повному обсязі, відповідь вірна, наведено аргументацію, використовуються професійні терміни.
- 3 бали – завдання виконане, але обґрунтування відповіді недостатнє.
- 2 бал – завдання виконане частково.
- 1 бал – завдання виконане частково, допущено значні помилки.
- 0 балів – завдання не виконане.

Модульний контроль.

Перелік теоретичних питань для підготовки до модульного контролю:

Змістовий модуль № 1.

1. Описати предмет, об'єкт і завдання соціальної психології.
2. Розкрити загальний зміст етапів розвитку соціально-психологічного знання.
3. Охарактеризувати історія розвитку західної соціальної психології ХХ ст.
4. Описати розвиток вітчизняної соціальної психології.
5. Охарактеризувати принципи соціальної психології.
6. Описати місце соціальної психології в системі наук, її основні напрямки.
7. Дати загальну характеристику методології і методам соціальної психології.
8. Розкрити поняття «соціальний контекст», дати загальну характеристику.
9. Охарактеризувати поняття і специфіку суспільних відносин.
10. Дати загальну характеристику соціальної ролі.
11. Навести фактори, що визначають стиль виконання соціальної ролі.
12. Описати структуру процесу спілкування.
13. Дати характеристику комунікативної сторони спілкування.
14. Описати процес вироблення загальних смислів у процесі спілкування.
15. Визначити фактори комунікативного впливу.
16. Дати характеристику комунікативних бар'єрів.
17. Описати види інформації, переданої комунікатором.
18. Охарактеризувати засоби передачі інформації.
19. Описати особливості вербальної комунікації.
20. Виділити особливості невербальної комунікації.
21. Дати характеристику інтерактивної сторони спілкування.
22. Виокремити види конфліктів та дати їм загальну характеристику.
23. Дати характеристику деструктивного конфлікту.
24. Охарактеризувати конструктивний конфлікт.
25. Охарактеризувати перцептивну сторону спілкування.
26. Розкрити поняття феномену ідентифікації у процесі соціальної перцепції.
27. Дати характеристику рефлексії в процесі соціальної перцепції.
28. Описати феномен інтерпретації поведінки партнера по спілкуванню.
29. Дати загальну характеристику каузальній атрибуції як системі приписування.
30. Описати ефекти соціальної перцепції.
31. Дати характеристику діловому спілкуванню, його видам і формам.
32. Психологічні прийоми впливу на партнера по спілкуванню.
33. Проаналізувати специфіку спілкування в інтернеті.

Змістовий модуль № 2.

1. Дати характеристику поняттю мала група, її ознакам і параметрам.
2. Описати структуру малої групи.
3. Охарактеризувати види малих груп по порядку виникнення.
4. Охарактеризувати види малих груп по громадському статусу.
5. Охарактеризувати види малих груп по безпосередності взаємозв'язків.
6. Охарактеризувати види малих груп за значущістю.
7. Розкрити моделі розвитку груп.
8. Описати феномени конформізму і групового тиску.
9. Дати характеристику видам і рівням конформізму.
10. Ситуативні і особистісні чинники конформізму.
11. Розкрити сутність понять «лідер» і «лідерство».
12. Описати проблему групової згуртованості та її ознаки.
13. Проаналізувати процес прийняття, види і методи прийняття групового рішення.
14. Охарактеризувати негативні ефекти при прийнятті рішень у групі.
15. Дати характеристику феномену групової сумісності і критеріям її оцінки.
16. Охарактеризувати феномен соціально-психологічного клімату і чинники, що впливають на нього.
17. Проаналізувати ефективність групової діяльності та її критерії.
18. Навести приклади ефективних способів управління малою групою.
19. Навести основні ознаки великих соціальних груп.
20. Описати рівні розвитку великих соціальних груп.
21. Проаналізувати фактори, що визначають рівень психологічної спільності груп.
22. Розкрити поняття класів та їхніх соціально-психологічних ознак.
23. Описати етнопсихологічні особливості народу.
24. Розкрити поняття психологічної структури суспільства.
25. Дати характеристику соціально-психологічним шарам суспільства.
26. Описати процес соціалізації та проблему етапності процесу соціалізації.
27. Дати характеристику основним інститутам соціалізації.
28. Проаналізувати соціально-психологічні механізми соціалізації.
29. Розкрити поняття соціальної установки (структура (компоненти) і функції).
30. Описати загальну проблему феномену атитюду в соціальній психології.
31. Проаналізувати процес зміни соціальних установок.
32. Охарактеризувати зв'язок установки і реальної поведінки людини.
33. Описати поняття соціальної ролі.
34. Дати характеристику рольовій поведінці та проблемі взаємодії особистості і суспільства.
35. Описати соціально-психологічні якості особистості.
36. Розкрити сутність феноменів когнітивного дисонансу та самопрезентаці.
37. Розкрити загальні особливості розгляду феномену «Я-концепція».
38. Описати перспективи досліджень особистості в соціальній психології.

Критерії оцінювання знань здобувачів під час виконання модульних контрольних робіт.

До модульної контрольної роботи (незалежно від форми навчання) входять два питання, які відповідають замістом змістовим модулям № 1 та № 2.

Кожне запитання оцінюється окремо (до 20 балів для денної форми навчання та до 30 балів для заочної форми навчання за кожне), а разом за модульну контрольну роботу можна отримати відповідно до 40 балів та 60 балів у сумі.

Критерії оцінювання для очної (денної, вечірньої) форми навчання:

- 16-20 балів – завдання вірно виконано з дотриманням всіх вимог до виконання есе;
- 10-15 балів – завдання виконано вірно, але недостатнє обґрунтування відповіді, допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки;
- 5-9 балів – завдання розв'язано частково, недостатнє обґрунтування відповіді, допущені граматичні чи стилістичні помилки;
- 1-4 бали – завдання розв'язано частково, відсутні обґрунтування відповіді, допущені суттєві граматичні чи стилістичні помилки;
- 0 балів – відповідь відсутня.

Критерії оцінювання для заочної (дистанційної) форми навчання:

- 24-30 балів – завдання вірно виконано з дотриманням всіх вимог до виконання есе;
- 17-23 балів – завдання виконано вірно, але недостатнє обґрунтування відповіді, допущені незначні граматичні чи стилістичні помилки;
- 9-16 балів – завдання розв'язано частково, недостатнє обґрунтування відповіді, допущені граматичні чи стилістичні помилки;
- 1-8 бали – завдання розв'язано частково, відсутні обґрунтування відповіді, допущені суттєві граматичні чи стилістичні помилки;
- 1 балів – відповідь відсутня.

Індивідуальні завдання.

Критерії оцінювання індивідуальних завдань.

Для очної (денної, вечірньої) форми навчання:

- 10 балів – самостійна робота здобувачем виконана в повному обсязі;
- 9 балів – робота виконана в повному обсязі, але допущені незначні помилки;
- 8 балів – робота виконана майже на 90% від загального обсягу;
- 7 балів – обсяг виконаних завдань становить від 80% до 89% від загального обсягу;
- 6 балів – здобувач виконав лише від 70% до 79% від загального обсягу;
- 5 балів – обсяг виконаної роботи становить від 50% до 69% від загального обсягу;
- 4 бали – виконана частина роботи складає від 40% до 49% від загального обсягу;
- 3 бали – складає від 20% до 39% від загального обсягу;
- 2 бали – обсяг виконаних завдань складає від 10% до 19% від загального обсягу;
- 1 бал – в цілому обсяг виконаних завдань складає менше 10% від загального обсягу;

0 балів – завдання передбачене на індивідуальну самостійну роботу здобувачем не виконане.

Для заочної (дистанційної) форми навчання:

20 балів – самостійна робота здобувачем виконана в повному обсязі;

16 балів – робота виконана в повному обсязі, але допущені незначні помилки;

12 балів – робота виконана майже на 90% від загального обсягу;

10 балів – обсяг виконаних завдань становить від 80% до 89% від загального обсягу;

8 балів – здобувач виконав лише від 70% до 79% від загального обсягу;

6 балів – обсяг виконаної роботи становить від 50% до 69% від загального обсягу;

4 бали – виконана частина роботи складає від 40% до 49% від загального обсягу;

3 бали – складає від 20% до 39% від загального обсягу;

2 бали – обсяг виконаних завдань складає від 10% до 19% від загального обсягу;

1 бал – в цілому обсяг виконаних завдань складає менше 10% від загального обсягу;

0 балів – завдання передбачене на індивідуальну самостійну роботу здобувачем не виконане.

Підсумковий контроль.

Здійснюється шляхом підрахунку сумарної кількості балів, отриманих разом за всі види навчальної роботи та накопичених протягом семестру, за 100-бальною шкалою, що використовується в НУЦЗ України.

Перелік теоретичних питань для підготовки до диференційованого заліку:

1. Описати предмет, об'єкт і завдання соціальної психології.
2. Розкрити загальний зміст етапів розвитку соціально-психологічного знання.
3. Охарактеризувати історія розвитку західної соціальної психології ХХ ст.
4. Описати розвиток вітчизняної соціальної психології.
5. Охарактеризувати принципи соціальної психології.
6. Описати місце соціальної психології в системі наук, її основні напрямки.
7. Дати загальну характеристику методології і методам соціальної психології.
8. Розкрити поняття «соціальний контекст», дати загальну характеристику.
9. Охарактеризувати поняття і специфіку суспільних відносин.
10. Дати загальну характеристику соціальної ролі.
11. Навести фактори, що визначають стиль виконання соціальної ролі.
12. Описати структуру процесу спілкування.
13. Дати характеристику комунікативної сторони спілкування.
14. Описати процес вироблення загальних смислів у процесі спілкування.
15. Визначити фактори комунікативного впливу.
16. Дати характеристику комунікативних бар'єрів.
17. Описати види інформації, переданої комунікатором.
18. Охарактеризувати засоби передачі інформації.
19. Описати особливості вербальної комунікації.
20. Виділити особливості невербальної комунікації.
21. Дати характеристику інтерактивної сторони спілкування.

22. Виокремити види конфліктів та дати їм загальну характеристику.
23. Дати характеристику деструктивного конфлікту.
24. Охарактеризувати конструктивний конфлікт.
25. Охарактеризувати перцептивну сторону спілкування.
26. Розкрити поняття феномену ідентифікації у процесі соціальної перцепції.
27. Дати характеристику рефлексії в процесі соціальної перцепції.
28. Описати феномен інтерпретації поведінки партнера по спілкуванню.
29. Дати загальну характеристику каузальній атрибуції як системі приписування.
30. Описати ефекти соціальної перцепції.
31. Дати характеристику діловому спілкуванню, його видам і формам.
32. Психологічні прийоми впливу на партнера по спілкуванню.
33. Проаналізувати специфіку спілкування в інтернеті.
34. Дати характеристику поняттю мала група, її ознакам і параметрам.
35. Описати структуру малої групи.
36. Охарактеризувати види малих груп по порядку виникнення.
37. Охарактеризувати види малих груп по громадському статусу.
38. Охарактеризувати види малих груп по безпосередності взаємозв'язків.
39. Охарактеризувати види малих груп за значущістю.
40. Розкрити моделі розвитку груп.
41. Описати феномени конформізму і групового тиску.
42. Дати характеристику видам і рівням конформізму.
43. Ситуативні і особистісні чинники конформізму.
44. Розкрити сутність понять «лідер» і «лідерство».
45. Описати проблему групової згуртованості та її ознаки.
46. Проаналізувати процес прийняття, види і методи прийняття групового рішення.
47. Охарактеризувати негативні ефекти при прийнятті рішень у групі.
48. Дати характеристику феномену групової сумісності і критеріям її оцінки.
49. Охарактеризувати феномен соціально-психологічного клімату і чинники, що впливають на нього.
50. Проаналізувати ефективність групової діяльності та її критерії.
51. Навести приклади ефективних способів управління малою групою.
52. Навести основні ознаки великих соціальних груп.
53. Описати рівні розвитку великих соціальних груп.
54. Проаналізувати фактори, що визначають рівень психологічної спільності груп.
55. Розкрити поняття класів та їхніх соціально-психологічних ознак.
56. Описати етнопсихологічні особливості народу.
57. Розкрити поняття психологічної структури суспільства.
58. Дати характеристику соціально-психологічним шарам суспільства.
59. Описати процес соціалізації та проблему етапності процесу соціалізації.
60. Дати характеристику основним інститутам соціалізації.
61. Проаналізувати соціально-психологічні механізми соціалізації.
62. Розкрити поняття соціальної установки (структура (компоненти) і функції).
63. Описати загальну проблему феномену атиюдю в соціальній психології.

64. Проаналізувати процес зміни соціальних установок.
65. Охарактеризувати зв'язок установки і реальної поведінки людини.
66. Описати поняття соціальної ролі.
67. Дати характеристику рольовій поведінці та проблемі взаємодії особистості і суспільства.
68. Описати соціально-психологічні якості особистості.
69. Розкрити сутність феноменів когнітивного дисонансу та самопрезентації.
70. Розкрити загальні особливості розгляду феномену «Я-концепція».
71. Описати перспективи досліджень особистості в соціальній психології.

Політика викладання навчальної дисципліни

Політика відвідування аудиторних занять (особиста присутність студента): відвідування занять є обов'язковим компонентом в системі вивчення курсу, набуття загальних та фахових компетентностей (відвідування лекцій та практичних занять). За об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, стажування, мобільність, індивідуальний графік, інше) аудиторні види занять та завдань можуть бути трансформовані в систему дистанційного навчання.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання), до яких має бути виконано певне завдання. За наявності поважних причин (відповідно до інформації, яку надано деканатом) здобувач має право на складання індивідуального графіку вивчення окремих тем дисципліни. Роботи, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації; використання достовірної інформації з офіційних джерел у проектних завданнях. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Література

1. Ануфрієва Н.М. Соціальна психологія: Навч. метод. комплекс / Н.М. Ануфрієва, Т.М. Зелінська, О.Л. Туриніна. - К.: МАУП, 2006. - 200 с. - Бібліогр.: с. 192-193. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://maup.com.ua/assets/files/lib/book/soc_psihol.pdf
2. Соціальна психологія : навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра / Н. Ю. Воляннюк, Г. В. Ложкін, О. В. Винославська, І. О. Блохіна, М. О. Кононець, О. В. Сербова, О. Л. Туриніна, О. В. Москаленко, С. О. Хілько, В. О. Чумаков ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – 2-ге вид., перероб. і доп.– Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. – 595с.
3. Коваленко А.Б., Корнєв М.Н. Соціальна психологія: Підручник. Видання 2-ге, виправлене та доповнене - К., 2006. - 400 с. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://library.udpu.edu.ua/library_files/414683.pdf
4. Москаленко В.В. Соціальна психологія. Підручник. Видання 2-ге, виправлене та доповнене – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 688 с. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.cul.com.ua/preview/sotcialna_psihologija-Moskalenko.pdf
5. Орбан-Лембрик Л.Б. Соціальна психологія: Навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. - К.: Академвидав, 2003. - 448 с. © Орбан-Лембрик Л.Б., 2003. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://westudents.com.ua/knigi/537-sotsalna-psihologya-orban-lembrick-lb.html>
6. Основи соціальної психології : підручник для закладів вищої освіти / П. П. Горностай, М. М. Слюсаревський, В. О. Татенко, Т. М. Титаренко, Н. В. Хазратова та ін. ; за ред. М. М. Слюсаревського. – Київ : Талком, 2018. – 580 с. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://ispp.org.ua/wp-content/uploads/2021/02/Osnovy-socpsych.pdf>
7. Поліщук В.М. Соціальна психологія: навчальний посібник. Університетська книга, Суми, 2021. – 217 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека психологічної літератури: <http://psylib.kiev.ua/>
2. Українські підручники он-лайн: <http://pidruchniki.ws/>
3. Психологічна бібліотека Псі-фактор: <http://psyfactor.org>
4. Наукова бібліотека Національного педагогічного університету ім. М.П.Драгоманова: <http://hklib.npu.edu.ua/>

Крім вказаних вище джерел є доцільним використання інших електронних ресурсів із зазначенням авторів, назви матеріалу на сайті та адреси в Інтернеті.

Розробник:

професор кафедри

психології діяльності в особливих умовах,

кандидат психологічних наук, професор

Олег НАЗАРОВ